

1. Indledning

1.1. Lovforslaget bygger på to delbetænkninger fra Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet («Brydensholt-udvalget»).

Udvalget blev nedsat i oktober 1997. Efter sit kommissorium skal udvalget bl.a. med henblik på en forstærket indsats mod den ny tids kriminalitet gennemgå straffelovens berigelsesforbrydelser samt vurdere behovet for skærpedelser af strafniveaueet for økonomisk kriminalitet, herunder i forhold til andre forbrydelsestyper. Endvidere skal udvalget fremkomme med forslag, der kan tage højde for den udvikling, som de ændrede økonomiske kriminalitetsmønstre og den moderne teknologi fører til, ligesom udvalget bl.a. skal overveje ændringer af retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden i lyset af de nye telekommunikationsformer.

Delbetænkning I (betænkning nr. 1371/1999) om udviklingen i lovgivningen og kriminaliteten samt om hæleri og anden efterfølgende medvirken blev afgivet i juli 1999. I betænkningen redegøres for udviklingen i den økonomiske kriminalitet og datakriminaliteten, og de lovgivningsmæssige initiativer, der siden 1971 er taget på området, gennemgås. Endvidere foretages en gennemgang og vurdering af de gældende danske straffebestemmelser om hæleri (efterfølgende medvirken). I den forbindelse gennemgår udvalget også de tilsvarende straffebestemmelser i en række andre lande. Udvalget konkluderer, at der i et vist omfang kan være behov for en udvidet strafferetlig regulering og foreslår, at kriminaliseringen af hæleri udvides til at omfatte hæleri med hensyn til udbytte fra alle strafbare lovovertrædelser.

Henvisninger til udvalgets betænkning i pkt. 2 og 3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og i bemærkningerne til lovforslagets § 1 skal, medmindre andet er angivet, forstås som henvisninger til betænkning nr. 1371/1999.

Delbetænkning II (betænkning nr. 1377/1999) om børnepornografi og IT-efterforskning er afgivet i september 1999 og indeholder bl.a. overvejelser om forbedring af efterforskningsmulighederne i sager, hvor der i forbindelse med overtrædelserne anvendes informationsteknologi. I disse overvejelser indgår bl.a. spørgsmålet om at indføre en pligt for internetudbydere og teleselskaber til at logge oplysninger om anvendelse af Internettet og opbevare logoplysningerne, således at det under en efterfølgende politimæssig efterforskning vil være muligt at spore den kommunikation, der har fundet sted. Udvalget overvejer i betænkningen også en række spørgsmål i tilknytning til retsplejelovens regler om straffeprocessuelle indgreb,

herunder navnlig om reglerne om indgreb i meddelelseshemmeligheden kan anses for tidssvarende set i lyset af den tekniske udvikling. Betænkningen indeholder i den forbindelse forslag om en særlig regulering af adgangen til at indhente såkaldte »masteoplysninger«, dvs. f.eks. oplysninger om, hvilke mobiltelefoner der i et givent område og inden for et bestemt tidsrum har været sat i forbindelse med andre telefoner. Udvalget har endvidere mere generelt berørt betingelserne for og afgrænsningen mellem de forskellige straffeprocessuelle indgreb i forhold til elektronisk kommunikation.

Henvisninger til udvalgets betænkning i pkt. 4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og i bemærkningerne til lovforslagets § 2 skal, medmindre andet er angivet, forstås som henvisninger til betænkning nr. 1377/1999.

1.2. Lovforslaget indeholder to hovedelementer.

For det første foreslås straffelovens hæleribestemmelse ændret. Formålet hermed er at udvide kriminaliseringen af hæleri til at omfatte hæleri med hensyn til udbytte fra alle strafbare lovovertrædelser. De gældende bestemmelser omfatter alene hæleri med hensyn til udbytte fra visse nærmere angivne lovovertrædelser.

For det andet foreslås det, at der ved ændring af retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden skabes adgang til at indhente udvidede teleoplysninger. Herved forstås f.eks. oplysninger om, hvilke mobiltelefoner der i et givent område og inden for et bestemt tidsrum har været sat i forbindelse med andre telefoner (såkaldte »masteoplysninger«).

Endvidere indeholder lovforslaget visse mindre lovtekniske ændringer af straffeloven i tilknytning til den foreslåede ændring af hæleribestemmelsen.

2. Hæleri

2.1. Gældende ret

2.1.1. I straffelovsbetænkningerne fra 1912, 1917 og 1923 var der i henholdsvis § 303, § 253 og § 258 i de pågældende lovudkast formuleret hæleribestemmelser, der stort set svarede til den nugældende bestemmelse i straffelovens § 284. I alle tre udkast blev ågerhæleriet begrænset til den, der havde erhvervet et ågerkrav med kendskab til retshandelens beskaffenhed. Ågerhæleri blev indføjet i selve ågerbestemmelsen i straffelovens § 282.

En bestemmelse svarende til den nugældende § 303 om groft uagtsomt hæleri blev først formuleret i straffelovsbetænkningen fra 1923. Det siges herom i bemærkningerne, at: »Det, der søges ramt ved denne